

NOTATKA

Z posiedzenia Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Data posiedzenia: 25 maja 2010 r.

Nr posiedzenia: 117

Posiedzeniu przewodniczył: senator Jerzy Chróścikowski – przewodniczący komisji

- Porządek posiedzenia:**
1. Przyjęcie stanowiska komisji w sprawie Zielonej Księgi dotyczącej wspólnej polityki rybackiej.
  2. Przyjęcie stanowiska komisji w sprawie gospodarki wodnej na wsi i w rolnictwie.
  3. Informacja Ministra Skarbu Państwa „Co dalej z Krajową Spółką Cukrową – czy prywatyzacja jest konieczna?”.
  4. Informacja Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat wpływu prywatyzacji na rynek cukru.

W posiedzeniu uczestniczyli: – senatorowie członkowie komisji: Jerzy Chróścikowski, Lucjan Cichosz, Piotr Głowski, Henryk Górski, Ireneusz Niewiarowski, Sławomir Kowalski, Grzegorz Wojciechowski, Zdzisław Pupa, Eryk Smulewicz, Małgorzata Adamczak, Zdzisław Pupa, Kazimierz Jaworski, Grażyna Sztark,

- zaproszeni goście:
  - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi:
    - sekretarz stanu Kazimierz Plocke,
    - podsekretarz stanu Artur Ławniczak,
    - zastępca dyrektora Departamentu Rybołówstwa Marcin Ruciński,
    - zastępca dyrektora Departamentu Rynków Rolnych Lech Durski,
  - Ministerstwo Skarbu Państwa:
    - podsekretarz stanu Adam Leszkiewicz,
    - dyrektor Departamentu Nadzoru Właścicielskiego i Prywatyzacji IV Krzysztof Kosiński,
  - Najwyższa Izba Kontroli:
    - wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Elżbieta Sikorska,
    - główny specjalista w Departamencie Środowiska, Rolnictwa i Zagospodarowania Przestrzennego Krzysztof Nowak,
  - dyrektor Biura Cukru i Biopaliw w Agencji Rynku Rolnego Elżbieta Jerzak,
  - członek zarządu Krajowej Spółki Cukrowej Tomasz Olenderek,
  - dyrektor Departamentu Ekonomiczno-Finansowego Krajowej Spółki Cukrowej Sławomir Musialik,
  - przewodniczący Sekcji Krajowej NSZZ Solidarność Pracowników Przemysłu Cukrowniczego Stanisław Lubaś,
  - zastępca przewodniczącego NSZZ Solidarność Cukrownia Malbork Zbigniew Jezierski,
  - przewodniczący komisji oddziałowej NSZZ Solidarność Cukrownia Werbkowice Andrzej Dyjak,

- członek zarządu Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych Mieczysław Pękal,
- przewodniczący NSZZ RI „Solidarność” województwa zachodno-pomorskiego Edward Kosmal,
- pracownik biura NSZZ RI „Solidarność” Grzegorz Cymiński,
- doradca Krajowej Spółki Cukrowej Gabriel Janowski.

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1 Przewodniczący komisji senator Jerzy Chróścikowski przedstawił projekt stanowiska komisji.

W trakcie dyskusji senatorowie oraz przedstawiciel ministerstwa rolnictwa poparli treść przygotowanego stanowiska.

Podczas dyskusji sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke wskazywał, że bardzo ważne dla Polski jest utrzymanie zasady relatywnej stabilności w obecnym kształcie. Jakikolwiek zmiany tej zasady mogą negatywnie wpłynąć na przyszłość sektorów rybackich, niezależnie od oceny ich zdolności połowowej w relacji do dostępnych zasobów i działań podjętych w celu dostosowania wielkości floty. Zdaniem przedstawiciela ministerstwa rolnictwa, rozwiązanie problemu nadmiernej zdolności połowowej jest warunkiem koniecznym dla poprawy sytuacji europejskiego rybołówstwa. Już teraz istnieje narzędzie pozwalające na rozwiązanie tego problemu w ramach Europejskiego Funduszu Rybackiego. Mogą one przynieść większą wartość dodaną niż dotychczas, co wymaga determinacji politycznej i konsekwencji tych państw członkowskich, których udziałem jest problem nadmiernej zdolności połowowej. Polska uczyniła wiele, aby dostosować swoją zdolność połowową do zasobów, redukując swą flotę o ponad jedną trzecią. Unijna polityka rybacka wymaga weryfikacji sposobu zarządzania w celu zachowania swej wiarygodności, a Polska opowiada się za dążeniem do regionalizacji procesu decyzyjnego oraz za zwiększoną rolą środowisk rybackich i naukowych przy podejmowaniu decyzji. Dla reformy WPR zasadnicze znaczenie będzie mieć struktura wsparcia finansowego. Kwestią całkowicie bezsporną jest zachowanie podstawowych zasad finansowania, a zwłaszcza podejścia regionalnego opartego na spójności terytorialnej. Wsparcie to powinno być skorelowane z potrzebami lokalnych społeczności rybackich, odczuwających bolesne konsekwencje redukcji zdolności połowowej. Społeczności te, w zdecydowanej większości przypadków, są ulokowane w obecnych obszarach konwergencji.

W głosowaniu – komisja przyjęła stanowisko (7 głosów za, przy braku głosów przeciw i wstrzymujących się).

Ad. 2 Przewodniczący komisji senator Jerzy Chróścikowski przedstawił projekt stanowiska komisji.

W trakcie dyskusji senatorowie i przedstawiciel Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi podsekretarz stanu Artur Ławniczak nie zgłaszali uwag.

W głosowaniu – komisja przyjęła stanowisko (8 głosów za, przy braku głosów przeciw i wstrzymujących się).

Ad. 3, 4 Informację „Co dalej z Krajową Spółką Cukrową–czy prywatyzacja jest konieczna?” przedstawił podsekretarz stanu w Ministerstwie Skarbu Państwa Adam Leszkiewicz.

Poinformował, że prywatyzacja spółki spełni oczekiwania środowiska, zapewni pracownikom i plantatorom możliwość podjęcia świadomej decyzji (na własne ryzyko, za własne pieniądze) o uczestnictwie w procesie prywatyzacji, co powinno mieć pozytywny wpływ na zaangażowanie potencjalnych inwestorów w sprawy spółki i jej rozwój oraz umożliwi konsolidację kapitału spółki (akcji) w rękach polskich podmiotów (plantatorów, pracowników spółki oraz organizacji przez nich złożonych).

Informację na temat wpływu prywatyzacji na rynek cukru przedstawił podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Artur Ławniczak. Na proces przeobrażeń rynku cukru w Polsce ogromny wpływ wywarła reforma wspólnotowego rynku cukru wprowadzona w 2006 r. Unia Europejska została zmuszona do podjęcia działań zmierzających do ograniczenia produkcji w całej Wspólnocie o 6 mln ton cukru. Pierwsze lata reformy nie przyniosły zadawalających efektów, dlatego przepisy zostały zmodyfikowane, aby osiągnąć zamierzony przez UE poziom. W efekcie doprowadziło to do sytuacji, w której producenci cukru, nawet w krajach takich jak

Polska, zostali zmuszeni do ograniczenia swojej produkcji, co oczywiście wiązało się również z zamknięciem kilku zakładów. Mając na uwadze przepisy Rozporządzenie Rady (WE) nr 320/2006 z dnia 20 lutego 2006 r. ustanawiającego tymczasowy system restrukturyzacji przemysłu cukrowniczego we Wspólnocie, polscy producenci cukru zrzekli się 366 868,923 ton kwoty cukru, co stanowiło 20,7% kwoty produkcyjnej Polski. W zamian za zrzeczenie się tej kwoty producenci cukru, plantatorzy buraków cukrowych oraz usługodawcy, którzy świadczyli usługi zbioru i/lub doczyszczania buraków cukrowych na rzecz plantatorów objętych procesem restrukturyzacji zostali uprawnieni do pomocy finansowej. W celu ograniczenia negatywnych skutków procesu restrukturyzacji opracowano Krajowy Program Restrukturyzacji, który został wdrożony w gminach dotkniętych tym procesem. Kwota pomocy dywersyfikacyjnej przysługująca Polsce wynosi 34,4 mln EUR. Zmiany organizacyjno-strukturalne, jakie zaszły przez ostatnie lata na polskim rynku cukru były wynikiem procesu prywatyzacji i związanej z nim reorganizacji, którą wymusiła specyfika polskiego rynku. Jego cechą charakterystyczną, oprócz dużej liczby cukrowni i ich rozdrobnienia, była również niska zdolność produkcyjna. Zasadniczym celem restrukturyzacji było i jest zwiększenie konkurencyjności polskiego przemysłu cukrowniczego poprzez unowocześnianie zakładów (zwiększanie produktywności, modernizacja procesu technologicznego, racjonalizowane wykorzystanie energii itd.) przy jednoczesnym łączeniu tych najmniej efektywnych. Do tego dochodziły również i inne czynniki głównie: poprawa jakości i struktury bazy surowcowej (wysoka jakość upraw, odległość plantacji od fabryki, sieć infrastruktury itd.). Analizując osiągnięte obecnie wyniki techniczno-produkcyjne można stwierdzić, że działania podjęte w celu poprawy efektywności produkcji cukru w aktywnych cukrowniach są widoczne.

W trakcie dyskusji zwracano uwagę, że w całym procesie prywatyzacji pominięto plantatorów buraka cukrowego oraz że nie powinno wprowadzać się podziału na pracowników cukrowni i rolników.

Podnoszono, że nabycie akcji przez rolników będzie bardzo trudne, ze względu na ograniczone środki finansowe. Pytano, czy wprowadzono mechanizm utrudniający zbycie akcji innym podmiotom niż polskie oraz czy po prywatyzacji narodowy charakter spółki zostanie zachowany. Podnoszono także kwestie powołania stowarzyszenia, którego celem byłoby gromadzenie kapitałów pozwalających na aktywne uczestniczenie w procesie prywatyzacji spółki. Wskazywano, że w procesie prywatyzacji powinny uczestniczyć wszystkie związki zawodowe.

W dalszej części dyskusji zwracano uwagę na spór między nowym właścicielem fabryki cukru - koncernem Pfeifer und Langen oraz rolnikami. Rolnicy chcą odejść wraz ze swoim prawem do uprawy i dostawy buraków do innych cukrowni, które są położone bliżej ich gospodarstw oraz lepiej płacą za surowiec. Twierdzą, że mają do tego prawo. Powołują się na unijny przepis, który daje rolnikom możliwość zmiany odbiorcy buraków w chwili zmiany właściciela cukrowni. Taka sytuacja nastąpiła, gdy British Sugar sprzedał fabrykę w Gliniojecku koncernowi Pfeifer und Langen. Wnioski o przejście do innych koncernów złożyło wtedy w ministerstwie rolnictwa około trzech tysięcy plantatorów. Ale nowy właściciel nie chce się na to zgodzić, gdyż oznaczałoby to utratę 40 tysięcy ton limitu produkcji cukru. Pfeifer und Langen uznał, że owszem kupił Gliniojeck, ale tylko pośrednio.

Odpowiadając przedstawiciel ministerstwa rolnictwa poinformował, że część plantatorów wycofała się z odejścia, a znaczna ilość złożyła wnioski z wadami prawnymi – dlatego decyzja resortu była negatywna. Wskazał również, że zawsze od decyzji jest tak zwany „tryb odwołania”. Jeżeli decyzja byłaby nieprawidłowa wówczas plantator otrzymałby odszkodowanie.

Przedstawiciel Ministerstwa Skarbu Państwa zapewnił, że resort oraz KSC działają na rzecz stabilizacji na rynku cukru w Polsce, a przy podejmowaniu decyzji, przeprowadzają konsultacje z pracownikami, plantatorami bura cukrowego oraz związkami zawodowymi.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingsową.